

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 162/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 229/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. marca 2009 doručená sťažnosť I. K. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 229/03.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

„Na základe písomného predvolania Okresného súdu v Bardejove pod č. k. 3 C 229/03, zo dňa 30. I. 2009, v súdnom spore proti Okresnému stavebnému bytovému družstvu v Bardejove v právnej veci prevodu družstevného bytu na mňa a moju rodinu a o nahradenie prejavu vôle k tomu, bolo ním vytýčené súdne pojednávanie na deň 18. III. 2009 o 8,30 hod., ktorého ja, ako navrhovateľ, na rozdiel od odporcu, som sa riadne a včas zúčastnil, a to v nádeji, že po tak dlhých rokoch a v tak závažnej veci sa už konečne dočkám vyhlásenia spravodlivého rozsudku, zvlášť, keď som už bol spolu s odporcom podrobne na súde o tejto záležitosti vypočutý, a to najmä dňa 18. XII. 08, kedy mi bardejovský súd odoprel vydať kópiu súdnej zápisnice z tohto pojednávania. Ale neide iba o toto pojednávanie, ale aj o moje najmä písomné stanoviská k veci, ktoré som zaujímal na písomné podnety, či výzvy súdu alebo jeho medzitymné rozhodnutia, hlavne procesnej povahy. Žiaľ, keď som po vyvolaní súdneho pojednávania v deň 18. III. 09 o 9,52 hod., teda s viac ako 20-minútovým omeškaním zo strany odpojednávajúceho sudcu zistil, že bez toho, aby mi dal slovo, chce toto pojednávanie ihneď ukončiť jeho odročením, sám som sa ozval a apeloval na neho, že aj napriek neúčasti druhej spornej strany si želám, aby toto súdne pojednávanie pokračovalo a aby som bol k veci samej vypočutý, keď to ešte bolo potrebné a dopovedať tak aj na položené otázky súdu, dôvodiac tým, že ide jak po vecnej, tak aj formálnej stránke o banálnu záležitosť a iba o splnenie zákonnej povinnosti žalovaného uloženej mu súdom, bol som ohriaknutý a bolo mi v neurčitku povedané, aby som takto nerozprával, čím som vycítil, že sudca je na strane odporcu a lavírovaním i obštrukciami chce za každú cenu toto súdne pojednávanie ukončiť a zmariť, čo sa mu aj s viacerými procesnými nedostatkami podarilo a proti čomu som bol bezmocný a nemal žiadnej obrany. Bez toho, aby bolo čosi z toho, čo som stačil povedať do súdnej zápisnice zaprotokolované, sudca vyhlásil uznesenie, že sa pojednávanie odročuje na deň 20. V. 09 o 10,30 hod., pričom ho nijako a nie to ešte kvalifikovane neodôvodnil a nepoučil ma ani o možnosti použitia opravného prostriedku. Nakoniec, keď som žiadal odpis tejto zápisnice, spočiatku mi ju nechcel ani vydať a urobil tak až na moju intervenciu odvolávajúc sa na predsedu

súdu a na moju písomnú žiadosť v tejto veci mu adresovanú, zo dňa 8. III. 09 a súdu doručenú 9. III. 09. A keďže takéto počínanie súdu je neobvyklé a podľa môjho úsudku odporuje nielen Ústave SR, ale aj súdnej praxi a konštantnej judikatúre a samozrejme, že aj Európskemu Dohovoru, preto podávam túto ústavnú sťažnosť.“

Za porušenie svojich označených práv považuje sťažovateľ najmä to, že zákonný sudca napriek jeho osobnej prítomnosti a žiadosti o vypočutie pojednávanie nariadené na 18. marec 2009 vzápätí po jeho otvorení odročil na 20. máj 2009, a to, že uznesenie o odročení pojednávania považuje za nekvalifikované, čím mu ešte aj v spojitosti s nepoučením o opravnom prostriedku bolo podľa jeho názoru „bránené v prístupe k reálnemu súdu“.

Sťažovateľ žiada, aby po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Vyslovuje, že základné a ľudské práva I. K. K. podľa ods. 1/, čl. 46 a ods. 2/, čl. 48 Ústavy SR i ods. 1/, čl. 6 Dohovoru postupom Okresného súdu v Bardejove v konaní vedenom u neho pod č. k. 3 C 229/03 a verejnom pojednávaní v deň 18. III. 2009 porušené boli.

2. Priznáva I. K. K. spravodlivé finančné zadosťučinenie za porušenie jeho základných a ľudských práv vo výške 1 000.- EUR /slovom jedentisíc eur a žiadny cent/, ktoré je mu povinný Okresný súd v Bardejove zaplatiť do 2-och mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Sťažovateľ okrem uvedeného žiada aj o priznanie trov konania.

Okresný súd na základe výzvy ústavného súdu predložil sťažovateľom napadnutý spis a vo svojom vyjadrení k sťažnosti sp. zn. Spr. 366/09 z 24. apríla 2009 okrem iného uviedol:

„Vychádzajúc z obsahu zápisnice o pojednávaní a písomného vyjadrenia sudcu JUDr. K. K., ktorý je zákonným sudcom v označenej právnej veci, tvrdím, že na pojednávaní dňa 18. marca 2009 nedošlo k takým skutočnostiam, ktorými by mohlo dôjsť k porušeniu

základných práv sťažovateľa I. K. K., a preto navrhujem jeho sťažnosť ako zrejme neopodstatnenú odmietnuť.“

Vzhľadom na to, že stručné vyjadrenie okresného súdu neobsahovalo žiadnu novú argumentáciu alebo skutočnosti, ktoré by neboli zrejme z vyžiadaného spisového materiálu, považoval ústavný súd za nadbytočné, aby toto vyjadrenie zasielal na zaujatie stanoviska sťažovateľovi.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa čl. 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je ústavný súd príslušný, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, IV. ÚS 71/05).

Podľa § 119 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Podľa § 202 ods. 3 OSP odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa upravuje vedenie konania.

Ústavný súd z predloženého spisu zistil, že v zápisnici z pojednávania uskutočneného 18. marca 2009, ktorej kópia bola sťažovateľovi na jeho žiadosť vydaná, je okrem iného uvedené, že *„Po vyvolaní veci sa zisťuje, že na dnešné pojednávanie sa nedostavil odporca, ktorý podaním zo dňa 12. 3. 2009 ospravedlnil neúčast' z dôvodu práceneschopnosti jeho zástupcu“*.

Okresný súd následne vyhlásil toto uznesenie: „*Súd dnešné pojednávanie odročuje na deň 20. 5. 2009 o 10.30 hod. na č. dv. 6/prízemie za účelom opätovného predvolania odporcu s tým, že navrhovateľ berie termín pojednávania na vedomie, volaný nebude.*“

Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľom vznesené námietky proti postupu okresného súdu (odročenie pojednávania bez uvedenia dôvodu, „nekvalifikované“ uznesenie o odročení pojednávania) nemajú oporu v obsahu spisu. Žiadnu ústavnoprávnu relevanciu nemožno pripísať ani namietanému nepoučeniu o možnosti podať opravný prostriedok proti uzneseniu o odročení pojednávania, pretože ide o rozhodnutie o vedení konania, proti ktorému zákon opravný prostriedok nepripúšťa a ani namietaný postup okresného súdu nemohol na tejto skutočnosti nič zmeniť. Dôvody k prelomeniu všeobecných zásad prípustnosti odvolania spočívajú v kvalitatívne založenom úsudku o nižšej významnosti rozhodnutí, keď uplatnenie opravného prostriedku nie je považované za efektívne. Ak občiansky súdny poriadok vylučuje možnosť preskúmania rozhodnutí o vedení konania, nie je daný žiaden opodstatnený dôvod pripustiť, aby sa ich preskúmanie, resp. preskúmanie s nimi súvisiaceho postupu všeobecného súdu mohlo bez ďalšieho uskutočniť v rámci konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 57/09). Ústavný súd konštatuje, že namietaný postup okresného súdu zásah takejto intenzity do sťažovateľom označených základných práv nesignalizuje.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže odmietnutie sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť je dôvodom, ktorý nemožno odstrániť, ústavný súd sa ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2009